

zaaknummer 2010T066(1)

7 juli 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda.

tegen:

[naam],
geboren [datum], en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 juli 2011. Op 16 augustus 2011 is bij de griffie een reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

Op 21 november 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden. Naar aanleiding van deze zitting is op 13 april 2012 geadviseerd de klacht tegen aangeklaagde niet gegrond te verklaren.

Op 3 mei 2012 heeft broeder [naam] bij beslissing laten weten het advies van de Klachtencommissie te volgen.

Op 4 december 2014 heeft mr. Van Berckel-van der Rijken om herziening verzocht aangezien er nieuw steunbewijs beschikbaar is.

Op 23 januari 2015 is het herzieningsverzoek behandeld door de bijzondere kamer van de Klachtencommissie. Op 27 februari 2015 is het verzoek tot herziening gegrond verklaard en bepaald dat de zaak opnieuw moet worden behandeld.

Op 4 juni 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken, voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen broeder [naam], Provinciaal Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen, en broeder [naam], lid van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager heeft geen herinneringen aan zijn jeugd van voor zijn zevende jaar. Hij gaat er van uit dat hij in zijn jonge jaren niet bij zijn moeder heeft gewoond omdat zij uit de ouderlijke macht zou zijn gezet. Toen klager zeven jaar oud was, is hij geplaatst in een klooster in [plaats], bij de nonnen. Een jaar later, in 1954, is klager geplaatst op het internaat [naam] in [plaats]. Hij heeft ongeveer zes jaar in [internaat] gewoond en is in die tijd door verschillende broeders/personen misbruikt.

Aangeklaagde was aan het internaat verbonden. De functie van aangeklaagde is klager onbekend. Aangeklaagde was in ieder geval niet aan een groep gebonden. Klager vermoedt dat het misbruik door aangeklaagde heeft plaatsgevonden in 1954-1955.

Klager herinnert zich dat het misbruik plaatsvond in een kerkruimte. Hij moest de penis van aangeklaagde vasthouden totdat deze klaar kwam. Klager kende dat niet en zag dat de broeder 'wit plaste'. Achteraf realiseerde klager zich dat het sperma moet zijn geweest. Klager gaat er vooralsnog vanuit dat het voorval zich één keer heeft voorgedaan.

2.2. Pas achteraf heeft klager zich goed gerealiseerd wat hem is overkomen. In zijn herinnering was zijn periode op [internaat] redelijk positief, maar hij realiseert zich dat hij zijn ervaringen eigenlijk jaren lang naar de achtergrond heeft gedrukt. Rondom 1995 heeft klager een periode van depressiviteit ervaren en hij is daarvoor behandeld bij psychologen.

Toen er in 2010 veel publiciteit kwam over het misbruik binnen de Rooms-Katholieke Kerk, is bij klager alles naar boven gekomen. Pas toen heeft hij het ook kunnen vertellen aan zijn vrouw, en ook toen pas realiseerde klager zich dat het misbruik wel degelijk van invloed is geweest op zijn leven en zijn (seksuele) relatie met zijn vrouw. Ook is hij overspannen geweest gedurende een langere periode. In de loop van 2010 heeft klager zich gewend tot zijn huisarts vanwege emoties die waren opgekomen in de loop van dat jaar. Klager heeft wel altijd gewerkt.

2.3. Klager wil zijn verhaal kwijt. Hij wenst erkenning van hetgeen hem is aangedaan, alsmede compensatie in de vorm van een schadevergoeding.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Broeder [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik. Broeder [naam] concludeert dat hij de klacht kan bevestigen noch ontkennen.

Broeder [naam] heeft ter zitting verklaard dat, gezien het aantal klachten dat inmiddels tegen aangeklaagde is ingediend er bij de Congregatie geen twijfel bestaat dat klager door aangeklaagde seksueel is misbruikt. Het spijt broeder [naam] dat klager op het internaat niet de veilige omgeving heeft gehad, waar hij recht op had. Hij betreurt hetgeen gebeurd is en biedt daarvoor zijn oprechte excuses aan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager eenmalig de penis van aangeklaagde heeft moeten vasthouden totdat aangeklaagde klaarkwam.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door de verklaringen van andere klagers zoals weergegeven in de formulieren ‘toestemming gebruik klacht als steunbewijs’ inzake 2014W1291(1) en 2014W1299(2). In deze zaken is eveneens sprake van seksueel misbruik door aangeklaagde. Deze klachten zijn middels mediation afgehandeld.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas negen jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuyging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.7. Over (het verzoek van klager om) financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 7 juli 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O.Pream., en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.